

Cramer

De **voorzitter**: Neen, mijnheer Poppe, u bent begonnen, dan mag u dadelijk ook afsluiten. Ik doel natuurlijk op de SP.

De heer **Van der Staaij** (SGP): De minister heeft een tijdje geleden geld beschikbaar gesteld voor onder andere dit traject in Barendrecht. In hoeverre heeft zij in haar besluitvorming al rekening gehouden met het standpunt van het gemeentebestuur van Barendrecht, of is sprake geweest van overleg en afstemming met hen? Hoe gaat de minister in de procedure verder om met de stellingname van de gemeente Barendrecht?

Minister **Cramer**: Al in een heel vroeg stadium heb ik overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de gemeente Barendrecht, onder wie de wethouder en de burgemeester. Op die manier wil ik ervoor zorgen dat wij dit proces samen tot een goed einde brengen. Wij zullen niet optreden zonder goede samenwerking met hen.

De **voorzitter**: De heer Poppe staat er al wel veel langer, maar toch eerst mevrouw Verdonk.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ik wil een korte vraag stellen. De minister stelt dat de techniek nog verder moet worden ontwikkeld. Naar mijn mening kan er dan op dit moment maar één conclusie worden getrokken. Dan kan het nu dus niet. Het kan nog niet onder Barendrecht, of onder welk dorp of welke stad dan ook.

Minister **Cramer**: Er is technisch al veel bekend. Wanneer tot toepassing wordt overgegaan, moeten ook veel andere aspecten worden meegewogen, zoals juridische aspecten en specifieke locaties. Daarover gaat dit demonstratieproject.

De heer **Poppe** (SP): Ik wil alleen maar zeggen dat de mensen van dit soort dingen nu zo moe worden. De minister zegt dat zij naar de bevolking luistert. De bevolking, het college en de gemeenteraad van Barendrecht hebben gesproken. Toch gaat de minister door met een onzinnige, peperdure en bureaucratische structuur om het toch maar voor elkaar te krijgen. Waarom doet zij dat? Waarom kapt zij er niet mee omdat de bevolking heeft gesproken? Waarom gaat zij niet over tot het investeren in het isoleren van woningen en vervangen van smerige ketels?

Minister **Cramer**: De heer Poppe moet ook naar mij luisteren. Als ik zeg dat een procedure loopt en wij in juni samen met de gemeente Barendrecht en de provincie besluiten zullen nemen, dan is dat de procedure. Hetgeen nu naar buiten is gekomen, is een eerste reactie. Wij doorlopen de procedure. De gemeente heeft zelf ook gezegd dat zij met een definitief antwoord tot juni zullen wachten.

De **voorzitter**: Voordat de heer Poppe helemaal doorloopt en voor je het weet misschien wel in een ander vak terecht komt, gaan wij door met volgende onderwerp.

Vragen van het lid Zijlstra aan de minister van Economische Zaken over **gas- en zoutwinning in de omgeving van Franeker**.

De **voorzitter**: Met het oog op de tijd zult u begrijpen dat geen aanvullende vragen meer mogelijk zijn.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voor. In Noord-west Fryslân is grote onrust ontstaan over de aanpassing van de vergunningen voor gas- en zoutwinningen in de regio Franeker. De bezwaren van provincie, waterschap en betrokken gemeenten lijken te worden genegeerd. Het is een kwetsbaar gebied. Er zijn daarom terecht strenge eisen aan de winning gesteld. Deze eisen betroffen bijvoorbeeld de bodemdaling. Vorig jaar trad onverwacht een grote bodemdaling op. Deze was veel groter dan verwacht. Daarom is een onderzoek naar de oorzaken ervan gestart. Dit onderzoek zal niet voor het einde van dit jaar worden afgerond. Toch heeft het ministerie van EZ vorige week besloten om de vergunningen aan te passen, c.q. uit te breiden. Het ministerie heeft in oktober vorig jaar ook uitgesproken dat het vond dat alleen vergunningen moeten worden verleend of aangepast als er concrete afspraken over schadecompensatie zijn gemaakt. Ook dat is tot op heden nog niet gebeurd. Daarom heeft de VVD-fractie de volgende vragen.

Waarom heeft de minister van EZ het onderzoek naar de oorzaken van de bodemdaling niet afgewacht, voordat zij tot verlening c.q. aanpassing van de vergunningen is overgegaan? Waarom nu die vergunningverlening? Welke argumenten heeft de minister daarbij gebruikt, bijvoorbeeld wat betreft het tackelen van het zorgpunt van de bodemdaling? Wil de minister die argumenten naar de Kamer sturen, zodat wij die ook kunnen wegen? Waarom op dit moment wel een vergunningverlening, terwijl er nog geen definitieve compensatieregeling is? Is de minister bereid de vergunningverlening op te schorten, hangende het onderzoek naar de bodemdaling? Kan zij in dat licht aangeven wat de status is van de huidige vergunning c.q. de nieuwe vergunning?

Minister **Van der Hoeven**: Voorzitter. Frisia Zout en Vermilion hebben vorig jaar gevraagd om toestemming voor een geringe aanpassing van hun winningplannen voor Noordwest-Friesland. Zij beschikken reeds lange tijd over een winningvergunning voor het gebied waar het om gaat. Zij hebben ook toestemming voor een winningsgebied. De winningplannen en de wijzigingen daarvan worden beoordeeld door het Staatstoezicht op de Mijnen, voordat de toestemming wordt verleend. De criteria zijn planmatig beheer en schade door bodemdaling. De verzoeken van Frisia Zout en Vermilion zijn besproken in het bestuurlijk overleg met GS, gemeenten en waterschappen. Dat is op 4 maart gebeurd. Daaruit bleek dat GS en gemeenten terughoudend zijn op dit punt. Zij zouden mij daarover nog een brief sturen, maar ik heb die nog niet ontvangen. Ik weet dus niet wat daarin staat. Ik ben wel van zins om op korte termijn een definitief besluit te nemen, maar ik heb dat nog niet gedaan. Daarbij zal ik uiteraard de brief die ik nog krijg betrekken, ook op basis van de criteria die wij eerder

Van der Hoeven

hebben afgesproken en die overigens nog steeds gelden. Het klopt dat de criteria vooral te maken hebben met de bodemdaling. Als grens voor eerdere winningplannen is aangegeven dat het 35 centimeter mag zijn in de Barradeel. Dat is een van de gebieden. Het mag 30 centimeter zijn in de Barradeel II. Binnen die grenzen vraagt Frisia Zout toestemming om 200 kiloton zout in de Barradeel te mogen winnen. Die 200 kiloton is beperkt, want die leidt tot een bodemdaling van ongeveer een halve centimeter. Dat betekent dat dit weliswaar krap, maar binnen de afspraken over 25 centimeter blijft. Het Staatstoezicht op de Mijnen en het Wetterskip hebben deze ruimte met elkaar afgestemd.

Voor de Barradeel II vraagt Frisia Zout om extra tijd, namelijk tot 1 juli 2013, om dezelfde hoeveelheid zout te mogen winnen. Daar is ook geen sprake van extra bodemdaling. De grens van 30 centimeter blijft dus onverkort gelden. Een en ander past dus binnen het bestaande kader. Het leidt niet tot meer bodemdaling en het past binnen het criterium van de Mijnbouwwet. Ik zie dus geen reden om deze verzoeken af te wijzen.

Dan de compensatie. Ik wacht af wat in de brief van GS staat. Uiteraard zal ik de Kamer informeren over ons definitieve antwoord. Ik zal daarin ook aangeven op welke manier ik hiermee omga.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Ik ben blij te horen dat nog geen definitief besluit is genomen. Dat roept in ieder geval bij mij de voorvraag op of de minister bereid is om, voordat zij dat doet, het "conceptbesluit" aan de Kamer voor te leggen, omdat wat de minister zegt over de bodemdaling nu precies het probleem is.

De berekende bodemdaling is een halve centimeter. Het probleem is nu echter dat op dit moment in dat gebied een veel sterkere bodemdaling optreedt dan is berekend. Dan moet je toch weer kijken of het allemaal wel goed gaat. Ik vind dat de Kamer dat moet doen. Mijn fractie ziet het algemeen belang. Ziet de minister het probleem dat de VVD-fractie herkent, namelijk dat sprake is van een veel snellere bodemdaling dan berekend en daarmee mogelijk grote problemen voor de regio? Is de minister het ermee eens dat dit moet worden meegewogen, zeker nu er nog geen compensatieregeling voor geleden schade is?

Minister **Van der Hoeven**: Voorzitter. De heer Zijlstra stelt twee vragen. De tweede vraag betreft het punt van meer bodemdaling dan gedacht. Ik zal daar uiteraard naar informeren. Als de Kamer dat zegt, dan is dat voor mij in ieder geval wel een signaal van "Van der Hoeven, ga nog eens even precies kijken wat daar aan de hand is". Overigens hebben wij het nog niet over gas gehad, want bij gas speelt dit probleem helemaal niet.

De eerste vraag van de heer Zijlstra ging erover of ik bereid ben om het conceptbesluit naar de Kamer te zenden. Nee, voorzitter, dat is, denk ik, te veel gevraagd. Dat zijn zaken die ik moet doen. Als de Kamer mij dan terugroept naar de Kamer om verantwoording af te leggen, dan doe ik dat uiteraard.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor haar antwoorden. Daarmee zijn wij gekomen aan het eind van het mondelinge vragen uur.

Wij gaan nu over op een onderwerp dat ik altijd moeilijk vind, maar dat soms niet anders is, namelijk het afscheid van een collega. Ik verzoek alle Kamerleden plaats te nemen, zodat wij aan dit moment passend aandacht kunnen besteden.

Ingekomen is de volgende brief:

"Wat zullen we nou hebben?" was mijn eerste gedachte toen ik vandaag twee weken geleden – midden in het carnavalsgedruis – gebeld werd met de vraag of ik beschikbaar was om lid te worden van het College van Gedeputeerde Staten in Limburg. Het was een volstrekte verrassing, maar wel een hele mooie! Bijna zeven jaar lang ben ik nu in onze Tweede Kamer woordvoerder voor de CDA-fractie over zaken op economisch gebied, waaronder energie en innovatie. Ik heb het woord mogen voeren over de IJzeren Rijn (en de aanleg daarvan jaren mogen vertragen!) en ben actief in het Beneluxparlement en de Contactgroep Duitsland. Laten dit nu juist de ingrediënten zijn van de portefeuille, die in Limburg vacant was. (...)

Nu al kijk ik met weemoed terug op de vele gebeurtenissen, positief en soms ook negatief, van al die Kamerdagen. De goede inhoudelijke debatten over innovatie, telecom en energie, de moeilijke politieke manoeuvres in een gruwelijk dossier als de Splitsingswet, de allermoeilijkste besluiten over de uitzending van Nederlandse militairen, maar ook de vriendschap en de humor in de Kamer. Of het licht nu uitvalt tijdens de stemmingen of het alarm afgaat tijdens een zwaarwichtig debat, we blijven lachen. (...)

Aan de andere kant heb ik me altijd uitermate geërgerd aan de verhalen over een Kamer, die zich slechts bezighoudt met hypes. En dan zeker aan leden van de Kamer, die dit beeld bevestigen. De tijd, die de Kamer aan hypes besteedt, zal maximaal tien procent zijn van de vele uren, die hier in huis en vooral ook buiten de deur ten dienste van Nederland gewerkt worden. En die tien procent hype-uren worden dan vaak ook nog veroorzaakt door diegenen, die er het hardst over klagen. Veruit de meeste Kamerleden zijn harde werkers, die zich invreten in hun dossiers en niet elke dag zo nodig op de voorpagina van De Telegraaf hoeven te staan. Dát beeld van de Kamer zou wat meer uitgedragen moeten worden!

Een woord van dank aan alle collega's uit alle fracties en aan alle anderen hier in huis, die ons het werken mogelijk maken. Een speciaal woord van dank aan de vrouwen en mannen van het restaurantbedrijf. Zonder goed eten en drinken functioneer ik immers niet. Zij stonden altijd klaar om mij van een maaltijd te voorzien, waarbij ik niet zelden ook tussen de middag met een bijpassend glas wijn tussen de karnemelk drinkende Hollanders zat.

En daarmee is de cirkel rond. Een schat aan ervaring rijker, ga ik nu weer terug naar mijn eigen Limburg. Want, voorzitter, hoe je het ook wendt of keert: Dáár is mijn vaderland, Limburgs dierbaar oord!

Jos Hessels

(geroffel op de bankjes en applaus in de zaal)

De **voorzitter**: Geachte heer Hessels, beste Jos, u had reeds een aantal jaren ervaring bij de CDA-fractie voordat u op 23 mei 2002 lid werd van deze Kamer. Nu wordt u geroepen om het college van gedeputeerde

Voorzitter

staten te versterken in het mooie Limburg, de provincie waar uw wieg heeft gestaan, waar u met veel plezier woont en waarover u in deze Kamer vaak warme woorden hebt gesproken. U bent maatschappelijk altijd zeer verbonden gebleven met deze provincie, bijvoorbeeld als senator van de Bond van Carnavalsverenigingen. Maar ook uw rooms-katholieke identiteit hebt u nooit onder stoelen of banken gestoken. Deze was voor u een belangrijke drijfveer in de vervulling van uw Kamerlidmaatschap.

U geldt binnen de Kamer als een van de ICT-deskundigen en voerde namens uw fractie het woord over onze energievoorziening, innovatie, mobiele communicatie, infrastructuurprojecten, zoals de IJzeren Rijn, en grensoverschrijdende samenwerking. De relatie met onze buurlanden gaat u bijzonder aan het hart, dat hebt u als voorzitter van de Contactgroep Duitsland en als lid van het Beneluxparlement laten zien. Namens uw fractie hebt u zich beziggehouden met een aantal bijzondere, complexe dossiers; de splitsing van de energiebedrijven zult u zich ongetwijfeld nog herinneren.

Ik wens u veel succes in uw nieuwe functie als gedeputeerde. Ik heb overigens begrepen dat u strikt genomen boven de rivieren blijft opereren, aangezien uw nieuwe werkkamer zich op de rechter Maasoever bevindt. Het ga u goed!

(applaus)

De **voorzitter**: Dan gaan wij over tot het meer prozaïsche gedeelte, de regeling van werkzaamheden. Ik deel u eerst nog een aantal dingen mee.

Ik deel aan de Kamer mee dat de volgende leden zich hebben afgemeld:

De Roon, Luijben, Ormel en Halsema;

Van de Camp, ook morgen.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Op de tafel van de griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik zie dat de heer Van der Ham al klaarstaat. Dat vind ik erg leuk, maar ik zou toch eerst het woord aan mevrouw Koşer Kaya willen geven. Ik begrijp nu dat u haar vervangt.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik zal het in ieder geval proberen, voorzitter. Namens het lid Koşer Kaya wil ik vragen om een brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid met daarin een reactie op het bericht "iedereen een ontslagvergoeding". Ik wil deze brief graag ontvangen voor het hoofdlijnen debat over een wijziging van het Burgerlijk Wetboek; limiteren van de hoogte van de vergoeding bij ontbinding van de arbeidsovereenkomst.

Daarnaast verzoek ik om het verslag van het algemeen overleg over de modernisering van de AWBZ op de agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor om ten aanzien van het eerste punt het stenogram door te geleiden naar het kabinet. Verder zullen wij het VAO op de agenda plaatsen.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Elias.

De heer **Elias** (VVD): Voorzitter. Ik wil vragen om uitstel van de stemmingen over de Dienstenwet (31579). De minister van Economische Zaken heeft een motie ontraden waarin werd verzocht, een toetsmodel in te voeren om te kunnen controleren of de overheid in helder Nederlands met burgers en bedrijven communiceert. De minister van EZ wil dat kennelijk niet. Volgens mijn fractie kan het niet zo. De staatssecretaris van BZK is belast met betere overheidscommunicatie en begrijpelijke taal. Mijn fractie ziet de overheid als een service-instituut. Mensen ergeren zich dood als zij weer eens een brief of een antwoord krijgen vol ingewikkelde taal.

De **voorzitter**: Mijnheer Elias, u bent nog niet zo lang Kamerlid, maar dit is een regeling van werkzaamheden. Dat betekent dat u een voorstel moet doen.

De heer **Elias** (VVD): Ik wil graag binnen een week een brief ontvangen van de twee bewindslieden over het hanteren van het model van taalkundige Renkema, dat ik ook noem in mijn motie. Dan kan er volgende week over de wet worden gestemd.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Ik vind dat wij gewoon vandaag over de moties, behalve die van de heer Elias, de amendementen en de wet kunnen stemmen. Dan stemmen wij nog niet over de motie-Elias, maar vragen wij een brief. Vervolgens kunnen wij, voor mijn part volgende week, stemmen over de motie-Elias, als wij de brief in handen hebben. Dat lijkt mij veel beter.

De heer **Jan Jacob van Dijk** (CDA): Dat verbaast mij. Wij hebben vorige week een derde termijn gehad over dit onderwerp. Toen had de heer Elias dit kunnen meenemen. Daar heeft hij niet voor gekozen. Dat is prima, dat moet hij zelf weten, maar dan vind ik het een beetje flauw om nu alsnog om uitstel van de stemming te vragen.

De **voorzitter**: U steunt het verzoek dus niet.

Mijnheer Elias, de heer Van der Ham heeft een plausibel voorstel gedaan, namelijk om de stemming over de motie uit te stellen.

De heer **Elias** (VVD): Dat is prima. Wij hebben vandaag een groot boek gekregen over de relatie tussen de politiek en de burger. Dit hoort daarbij. Laten wij dus eens kijken of de staatssecretaris de burger ook serieus neemt. Dan stemmen wij volgende week alleen over die ene motie.